

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ (ਦੋਸ਼ੀ) ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ (ਜੇ. ਐੱਮ. ਟੰਡਨ, ਜੇ.) ਰਾਹੀਂ

(5) ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅੱਧ-ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਓ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਸਤੂ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਝਗੜਾ ਸਿਰਫ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੇਨੇਡ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਸਤੂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(6) ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਜੇ. ਐਮ. ਟੰਡਨ ਜੇ.

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ (ਦੋਸ਼ੀ) - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1979 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 48।

ਜੁਲਾਈ 31, 1979।

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ (1860 ਦਾ XLV)—ਧਾਰਾ 68 ਤੋਂ 70 — ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੀਮਾ, ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ—ਦੋਸ਼ੀ—ਕੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ—ਧਾਰਾ 68 ਅਤੇ 69 —ਕੀ ਧਾਰਾ 70 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਅਤੇ 69 ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹਨ।

30
0

ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਟੈਸ਼ਨ. >? ara (®).

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ :

- (i) ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ivrit ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
- (ii) ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।
- (U) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ, ਨਾਲ, ਡਿਸਪੈਂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (iv) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (v) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਵੀ.ਕੇ.

ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜ ਵਲੋਂ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੇ. ਐਮ. ਟੰਡਨ, ਜੇ.

(1) ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 408 ਅਤੇ 468 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 20,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ 5,000 ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 408 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ; ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਤੀਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 408 ਅਤੇ ਜੇ 468 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 10,000/- ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ 1 ਲਈ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ | ਪਹਿਲੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲ, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ. 5,000/- ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਰਥਿਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਵੱਲੋਂ 24 ਮਾਰਚ, 1973 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ 23 ਮਾਰਚ, 1979 ਨੂੰ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਹਿਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

(3) ਧਾਰਾ 68 ਅਤੇ 69, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, ਜੋ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੈਦ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:-

68. ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਕੈਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, -

ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੈਦ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

69. ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, -

ਜੇਕਰ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਜੇ ਵੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।, ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(4) ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

(5) ਧਾਰਾ 70, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:-

70. ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਤ।-

ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਈਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ; ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ।

(6) ਧਾਰਾ 68 ਅਤੇ 69 ਧਾਰਾ 70 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ। ਧਾਰਾ 70, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 70,, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੇਵਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਾ ਤਾਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ, ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ।

§&*

(7) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਚ.ਐਸ.ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

30
4